

НОВА МОНОГРАФИЯ – „ПЕДАГОГИЧЕСКА АНИМАЦИЯ В ОБУЧЕНИЕТО“

Доц. д-р Галена Иванова

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Концептуална промяна на образованието в нашето съвремие е необходимо да отговаря на динамичната действителност, която предполага все повече внедряване на иновативни технологии в образователна среда и динамичност на учебния процес, които да отговорят на характеристиките на съвременните деца. Към такава промяна е насочена представената от Диана Димитрова монография със заглавие „Педагогическа анимация в обучението“¹. Монографичният труд е резултат от преподавателската дейност и научните търсения на автора, които са ориентирани към глобалните тенденции за развитие на образованието в ситуация на ускоряващи се културни и технологични промени.

Като алтернатива на монотонността в класната стая Диана Димитрова предлага включването на педагогическата анимация в процеса на обучение като един от съвременните пътища за постигане на нов вид педагогическо взаимодействие, което се реализира с формите, средствата и методите на обучение, обогатени с анимативни елементи за формиране и развитие на цялостната личност на ученика.

Разглежданата проблематика за използване на педагогическата анимация при обучението на учениците от начална училищна възраст е актуална и значима, тъй като, от една страна, е ориентирана към професионалната компетентност на учителите като задължително условие за постигане на по-високо качество на обучението, а от друга – към необходимостта от подобряване успеваемостта при обучението на учениците, за развитие на социални и когнитивни умения, за емоционално благополучие, за повишаване на креативността и самочувствието, за включване в нови преживявания и създаване на иновативни среди.

Въз основа на задълбочен библиографски обзор и преосмислящ теоретичен анализ, наситен с философски, педагогически и психологически интерпретации авторката доразвива и преосмисля понятия и схващания в сферата на педагогическата анимация, съобразно които те могат да се ползват за концептуална промяна в обучението на малките ученици и позитивно обогатяване на педагогическите взаимодействия в началното образование.

В базисната теоретична концепция Диана Димитрова научнопрактически обосновава възможността за включване на педагогическата анимация в процеса на самото обучение на малките ученици. Теоретичното позициониране на автора се определя от основните характеристики на педагогическата анимация, отразени в специализираната литература, съобразно които тя се разглежда като ефективен образователен „инструмент“, който може да бъде прилаган и използван по всеки учебен предмет, ако учителят успява компетентно и прецизно да модифицира и обогати учебното съдържание.

Методологичната стратегия на монографията е многопластова и реално ориентирана към изпълнението на поставените научни задачи. Заедно с разкриване на същността и основните характеристики на изследвания проблем авторката предлага вариативни модели за включване на педагогическата анимация в класната стая на началното училище и разкрива ролята на началния учител, прилагащ анимация за интерпретиране и представяне на учебното съдържание пред учениците.

Значимостта и ефективността на анимацията в обучението се оценява по отношение на **два аспекта**. Първият е насочен към проследяване професионалното мнение на педагогическите специалисти – начални учители, относно осведомеността им и приложимостта на анимацията в образователната среда на началното училище и нейното влияние върху успеваемостта на малките ученици в процеса на обучение. Вторият аспект от изследователската работа е насочен към проследяване формирането и развитието на значими социални умения у учениците в начална училищна възраст с помощта на анимация.

За получаване на обективна информация от изследването авторката е разработила собствена критериална система и инструменти за събиране и анализ на данни относно отношението на учителите към използване на педагогичес-

ката анимация в обучението и влиянието ѝ за развитие и стимулиране на познавателни и социални умения у децата чрез организирането на иновативна учебна среда.

Прави впечатление компетентното ранжиране на значими за учителя компетенции за успешно реализиране и включване на анимация в обучението, за създаване на иновативна образователна среда. В този контекст са разкрити и характеристиките на иновативната образователна среда, в която да се провокират взаимодействия и социални ситуации, формиращи условия за развитие способността на децата да създават взаимоотношения с другите, да общуват градивно и да си сътрудничат.

Като достойнство на работата бих открила представения в монографията авторски модел за внедряване на анимацията в обучението чрез приложение на анимативни елементи. Моделът е творчески осмислен, компетентно реализиран и приложен в научното изследване. Моделът включва методи и средства за приложение на анимацията в обучението, предлага примерни варианти и кратки методични насоки. Предложени са и богат набор от игри и дигитални ресурси за обучение чрез анимация.

Предложенията за своеобразната практическа реализация на модела илюстрират успешно основните послания и на проблемно-тематичната концепция на авторката. На тази основа се откроява образователната ефективност от включване на анимацията в обучението в контекста на перспективите за развиване на компетентности у малките ученици и създаването на предпоставки за увереност в силите и възможностите на обучаваните, за активизиране процесите на общуване и самопознание, за утвърждаване на нов стил на взаимоотношения, които отговарят на потребностите на съвременните деца за проява на собствената им креативност във всички дейности.

В специфичните параметри на модела авторката успешно се позовава на използването на играта и филмовата анимация, чрез които децата развиват своите езикови, интелектуални, социални и личностни умения и овладяват важни ценности като приятелство, лоялност, оказване на помощ в трудна ситуация, упорство при преодоляването на предизвикателства и работа в екип. Тя компетентно отбелязва, че ученето, базирано на играта, насърчава цялостното развитие на децата, тъй като те развиват когнитивни, физически, емоционални и творчески умения, които ги настройват за успех в по-нататъшното образование. Такъв подход към обучението напълно отговаря на характеристиките на малките ученици, особено по отношение на различията в социалния, езиковия и културния произход, както и в нивото на изпълнение.

Безспорна иновативна, научна находка на Диана Димитрова е разкриването на връзките между педагогическата анимация и съвременните тенденции в развитието на педагогиката, а именно „Образование 4.0.“, чрез което интензивно се внедряват модерни дигитални технологии и се отваря уникална

възможност за пълноценно надграждане на образователната система в унисон с новата социална реалност. Този образователен подход се базира на играта и творчеството у децата/учениците, както и върху развитие на въображението им, за което се разкриват възможности при използването на педагогическата анимация при обучението.

Въпреки че „Образование 4.0“ е широко понятие и все още няма достатъчно разработки относно реализацията му, то е възприето и представено от Диана Димитрова като ново течение и цялостна философия за модернизирание и дигитализиране на формалното образование и отлична възможност за съчетаване с педагогическата анимация в обучението.

Разработената от Диана Димитрова монография успешно показва, че очакваните образователни иновации изискват нова образователна култура и начин на мислене, както и преодоляване на значителни организационни бариери в рамките на установените образователни взаимодействия.

В структурен и съдържателен аспект научният труд на Диана Димитрова е разработен в съответствие с изискванията и отговаря на стандарта за оформяне и представяне на научна монография.

Представеният монографичен труд показва, че авторката е извървяла успешен път на изследователско развитие, придобила е опит за креативна научна активност, усвоила е съзнание за отговорност и самовзискателност. Тя е събрала научна смелост да проблематизира един важен за педагогическата теория и практика въпрос, а именно да се излезе от духовната мизерия на остарелите образователни модели и да се работи по посока на интелектуално и духовно израстване на децата чрез обогатяване на педагогическите взаимодействия на основата на активна творческа дейност и натрупване на положителен опит в интерактивна образователна среда.

Вземайки под внимание съвременното звучене на този труд, неговата несъмнена теоретична стойност, научната му иновативност, изследователската воля и ангажираност, модерния и концептуален подход, уверено твърдя, че научно обоснованата изследователска теза на Диана Димитрова за включване на педагогическата анимация в обучението ще допринесе за промяна на нагласите на учителите за организиране на дейности с децата съобразно най-добрите им интереси и потребности. Мисля, че ако учителите приемат тази идея, тя ще им предложи безкраен свят от възможности, които могат действително да ползват за концептуална промяна на обучението в начална училищна възраст.

Без съмнение, образованието в нашето съвремие е необходимо да отговаря на постоянно променящата се действителност и да отговаря на мисленето и поведението на съвременните деца. Ето защо педагогическата анимация това трябва да бъде част от учебния опит на детето, тъй като предизвиква въображението му, стимулира познавателната, социалната и художествено-естетическата му активност и го подготвя за изискванията на бъдещия живот.

Тази изследователска теза е успешно и компетентно защитена в теоретичен и приложен аспект в монографичния труд на Диана Димитрова, която обогатява конвенционалната учебна рамка, обвързвайки обучението на учениците от начална училищна възраст с най-новите педагогически тенденции.

БЕЛЕЖКИ

1. Димитрова, Д. Педагогическа анимация в обучението. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, рецензенти: проф. д.п.н Пламен Радев, доц. д-р Галена Иванова, доц. д-р Фани Бойкова, 140 стр. ISBN 978-619-202-880-0.

NEW MONOGRAPH – PEDAGOGICAL ANIMATION IN LEARNING

✉ **Dr. Galena Ivanova, Assoc. Prof.**

ORCID iD: 0000-0001-5863-4389

Plovdiv University „Paisii Hilendarski“

Plovdiv, Bulgaria

E-mail: galenaivanova@uni-plovdiv.bg